

Aan: Gemeente Hardinxveld-Giessendam
t.a.v. mevrouw E. Verhagen-Flikweert
cc: griffie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam

Via mailbericht aan u toegezonden

Datum: 28 februari 2025
Betreft: Advies Beleidsplan Schuldhulpverlening 2025 – 2028

Geachte mevrouw Verhagen - Flikweert,

Begin februari heeft u ons het verzoek gedaan om te adviseren op bovengenoemd onderwerp. Wij stellen het zeer op prijs dat u, voorafgaand aan een definitieve uitwerking van dit onderwerp, ons om advies vraagt. Aan het einde van dit advies gaan wij nog in op de termijn die ons daarvoor werd gegeven. Na raadpleging van onze Participantenraad zijn wij tot onderstaand advies gekomen.

Het vraagstuk van Schuldhulpverlening en problematische schuldenlast bij inwoners is een onderwerp dat helaas aan de orde van de dag is. Ook in ons dorp. Het is goed om te lezen dat er in dit Beleidsplan vele voornemens en verwachtingen worden uitgesproken om inwoners, die onverhoopt met dit vraagstuk te maken krijgen, diverse mogelijkheden wordt geboden om zich daarin bij te (laten) staan.

Neemt niet weg dat er vanuit ons perspectief nog wel de nodige vragen en opmerkingen zijn te maken.

- Het is positief dat wordt aangedrongen op verdere samenwerking in het maatschappelijk netwerk dat ons dorp zo kenmerkt. Ondanks dat u in het hoofdstuk Financiering probeert de zorg weg te nemen van de financieringsstromen naar genoemde organisaties, kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat juist die organisaties sterk afhankelijk zijn van subsidies en bijdragen. U benoemt niet voor niets dat (lokale) politieke keuzes de uitvoering van het Beleidsplan in de weg zouden kunnen staan. Derhalve is ons **eerste advies** dat er een brede lokale politieke commitment zich achter de uitgangspunten van dit Beleidsplan zal moeten scharen. Niet alleen nu, maar ook straks na de komende verkiezingen. Dit Beleidsplan strekt zich namelijk over de komende verkiezingen heen. Het kan niet zo zijn dat er na de komende verkiezingen, om mogelijk financiële redenen, andere keuzes gemaakt gaan worden. Wellicht dat een hardheidsclausule opgenomen kan worden.
- Onder andere in het hoofdstuk 6 wordt gesproken over de inzet, de doelen, de opvolging en monitoring die door GR Sociaal (lees: SDD) zal worden uitgevoerd. Daarin worden onder andere beloften gedaan over 'snellere trajecten', 'sneller duidelijkheid', 'meer begeleiding' 'nieuwe initiatieven' etc. Prachtige voornemens die in een dergelijk Beleidsplan ook moeten staan. Echter de praktijk is een stuk weerbarstiger: waar mensen weglopen bij de SDD, het moeilijk is om vacatures (kwalitatief) goed in te vullen én dat het budget van de SDD door de deelnemende gemeenten op een 0-lijn is geplaatst is het voor ons een utopie dat dergelijke voornemens ook daadwerkelijk tot uitvoer gebracht kunnen worden. **Ons tweede advies** derhalve om geen op voorhand al onhaalbare doelen te formuleren om zodoende een mooier beeld van de werkelijkheid te schetsen waardoor de inwoners die daadwerkelijk met een problematische schuldenlast te maken krijgen zich (opnieuw) in de kou voelen worden gezet. Óf zorg ervoor dat er voldoende middelen beschikbaar blijven/komen om die beloften ook waarheid te laten worden.
- In datzelfde hoofdstuk 6 wordt door GR Sociaal (lees: SDD) diverse indicatoren met een huidige realisatie naar een beoogd doel in 2029 uiteengezet. Wij zijn benieuwd hoe de gemeente Hardinxveld Giessendam naar deze verschillende indicatoren kijkt. Het lijkt ons namelijk dat sommige indicatoren van GR Sociaal niet/niet geheel overeenkomen met de doelen die de gemeente Hardinxveld Giessendam in het Beleidsplan heeft geformuleerd. Dat geldt dan met name voor een aantal getallen/percentages. Dat lijkt naar ons idee te zijn gebaseerd op regionale gemiddelden en die niet direct terug zijn te herleiden naar onze gemeente. Derhalve een

derde advies om de bron en/of uitgangspunt van de benoemde getallen/percentages te duiden. Op deze manier kan er achteraf ook geen onduidelijkheid zijn omtrent het wel/niet behalen van doelen en streefwaarden aangezien dan pas de discussie zou kunnen ontstaan.

Het voert te ver om de vragen die bij ons bij het lezen van dit lijvige Beleidsplan opkwamen één voor te benoemen. Een paar daarvan willen u echter niet onthouden:

- De focus op de risicogroepen in hoofdstuk 4.2. Op welke wijze worden die groepen gemonitord en op welke wijze worden eventuele verschuivingen van groepen zichtbaar gemaakt? Waar ligt de verantwoordelijkheid?
- Hoe verhouden zich de 5,8% van de huishoudens in Hardinxveld Giessendam die te maken heeft met problematische schulden (pagina 5) met de 19,8% jong volwassenen in Hardinxveld Giessendam die moeite heeft om 'alles te betalen wat moet' tot elkaar in relatie tot het doel van GR Sociaal te komen tot 'schuldenrust'? Waarbij de genoemde achterstand van meer dan 6 maanden op de betaling van een zorgverzekering alvorens een melding bij de SDD kan worden opgepakt naar ons idee al een berg is waar haast niet overheen te kijken valt.

Als **vierde advies** moet gezegd worden dat u, als gemeente Hardinxveld Giessendam, ook zelf aan zet bent om lokale lasten niet buiten proportioneel te laten stijgen. U bent in de positie om de instroom van inwoners die te maken hebben met problematische schulden te beperken. En dat geldt niet alleen voor de gemeentelijk lasten maar zeker ook van de gemeenschappelijke regelingen waar u een belangrijke stem in hebt. Laat u zich niet 'verschuilen' achter de goede vangnetten die zijn gecreëerd. Het is zaak om inwoners niet in zo'n vangnet te laten belanden.

Als **vijfde** en tevens **laatste advies** grijpen wij terug op het geratificeerde VN Verdrag voor mensen met een handicap. Dat Verdrag gaat uit van een inclusieve samenleving waarin iedereen de mogelijkheid moet krijgen / heeft om daarin volwaardig te participeren. Het lijfthema van het Verdrag, waarvoor de VNG overigens een pakkende Handreiking voor heeft ontwikkeld, is 'Niets over ons, zonder ons!' Met andere woorden: geen beleidsvisie, geen besluit, geen uitvoeringstoepassingen zonder te hebben overlegd met de doelgroep, of zoals in het Beleidsplan benoemd: de risicogroepen. Ga met hen in overleg en toets of het door u voorgestelde Beleidsplan hen écht zal helpen om sneller uit het vraagstuk van problematische schulden te komen, of nog beter dat inwoners niet daarmee te maken gaan krijgen.

Ondanks de zeer korte termijn die ons werd gegeven hebben wij getracht u zo goed mogelijk onze visie en kijk op het concept Beleidsplan Schuldhulpverlening over te brengen. Staande de vergadering met de raadscommissie Sociaal Domein op 4 februari jl. werd aan ons het verzoek gedaan om voor 1 maart ons advies uit te brengen. Voorwaar een termijn die nergens in den lande én in uw omgeving zou worden geaccepteerd. Het regionale ambtelijke oponthoud dat reeds in 2024 op dit dossier is ontstaan kan, vanuit ons perspectief, nooit en te nimmer worden afgewenteld op het adviestraject van een lokale vrijwilligersorganisatie. Ook u bent gebaat bij een kwalitatief goed advies. Wij vragen u daarom met klem in de toekomst dergelijke korte adviestermijnen te voorkomen.

Nogmaals dank voor de adviesaanvraag en wensen u veel succes in de nadere uitwerking van het Beleidsplan. Wij zijn van harte bereid ook in een later stadium verder met u mee te denken en/of uw vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet, namens het Platform Sociaal Domein Hardinxveld-Giessendam

Jacques van de Minkelis
Voorzitter